H. M. 1936

Fig. 1. Blistrup. Ydre, set fra Vest.

BLISTRUP KIRKE

MORSØ SØNDER-HERRED

Kirken, der er *Anneks* til Vejerslev, blev ved kgl. Skøde af 23. Juni 1721, med Reservation af Jus vocandi, afhændet til Konferensraad Poul v. Klingenberg til Højris[1], laa en Tid under denne Gaard og var i privat Eje[2] (sml. Klokke S. 879), indtil den blev selvejende 1. Januar 1935.

Kirken ligger ensomt; bortset fra den nu udstykkede Hovedgaard Blistrup er der ingen Bebyggelse i Nærheden. Kirkegaarden hegnes af Kampestensdiger, hvis Inderside er jorddækket, og som mod Syd er afløst af nymodens Mur af kløvet Kamp med Murpiller. En Indkørsel i Vest har kløvede Granitstolper.

Bygningen bestaar af Apsis, Kor og Skib fra romansk Tid, Taarn, som indeholder romanske Bestanddele, samt Vaabenhus. Orienteringen har stærk sydlig Afvigelse.

Den romanske *Granitkvaderkirke*, Apsis, Kor og Skib, har ejendommelige Sokkelforhold. Den lille, flade Apsis, hvis Østvindue er bevaret (70 × 44 cm, 150 over Sokkelen, monolit Over- og Underligger), har Sokkel med svag Karnisprofil (S. 784 Fig. 30), der ind mod Koret ender med Firkantblokke. Koret

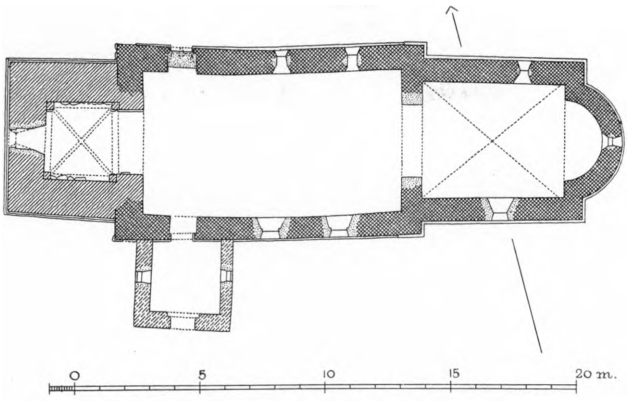

Fig. 2. Blistrup. Plan. 1:300. Maalt af C. G. Schultz 1940.

har en meget kraftig Skraakantsokkel, som ligner Vejerslevs. Behugningen er dog finere, og selv om der mellem Østgavlens Kvadre er indskudt enkelte Flækker, er Murværket i det Hele langt mere regulært, med gennemløbende Kvaderskifter. Den samme, svære Skraakantsokkel findes ogsaa under Skibets Østhjørner (Fig. 3), der i det mindste til Mandshøjde maa være bygget i eet med Koret, men under hele den øvrige Del af Skibet, hvis Murhøjde er o. 3,75 m over Sokkelen, er der en lidt højere placeret Profilsokkel (S. 784 Fig. 31), der dog mangler under begge Vesthjørnerne. Som i Hvidbjerg (S. 728) er maaske ogsaa her Koret rejst før Skibet, og man synes at have skiftet Stenmester, da Arbejdet blev genoptaget.

De romanske Nordvinduer, alle aabne, med monolitte Overliggere, men uden særlige Saalbænksten, synes bevaret nogenlunde uskadt. Selv om Korvinduet (106 × 61 cm, 176 over Sokkelen), hvis Overligger er flikket, sidder langt mod Øst, synes Placeringen dog oprindelig. Skibets Nordvinduer (o. 125 × 60 cm, o. 190 over Sokkelen) er ensartede i det ydre, men indad, hvor Smigkvadrene staar rensede, har kun det østre Monolitoverligger, medens det vestres Buestag er muret af tre kilehuggede Sten. Over de nye Sydvinduer sidder gamle Monolitoverliggere, af hvilke Korvinduets er glat (Buevidde 67 cm), medens de to i Skibet er betydeligt større (Buevidde o. 80 cm) og har rundstavprydet Buekant. Men Vinduerne stammer fra Istandsættelsen 1904, og det er tvivlsomt, om alle Overliggerne oprindelig hører hjemme i Blistrup. Begge Skibets Døre er bevaret. Den aabne Syddør (Fig. 4), 93 cm bred, bryder Sokkelen, der kun er ført omkring Østhjørnet. Karmstenene har en svær, tætsnoet Tovstav, mindende om Heltborg (S. 686), ledsaget af en svagere Rundstav og yderst af en 10 cm bred Bort med Bølgeranker i lavt Planrelief. Tovstaven danner Bue om et Tympanonrelief, to mod hinanden vendte Løver, der rækker Tunge og stikker Halen mellem Benene. Bue og Tympanon er hugget i en almindelig, lige Overligger; paa Grund af dennes ringe Højde har Buetoppen maattet

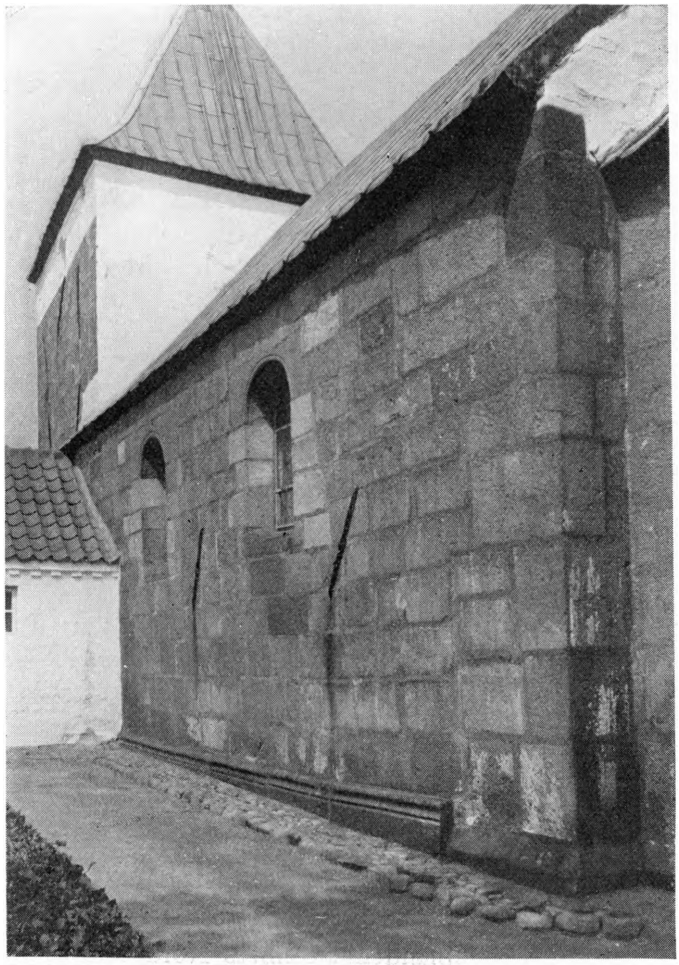

V. H. 1936

Fig. 3. Blistrup. Kvadermurværk i Kor og Skib (S. 871).

hugges i en Kvader i Skiftet over Relieffet. Den blændede Norddør (Fig. 5), der er genfremstillet 1904 paa Grundlag af den bevarede Østkarm og et Par løse Karmkvadre, er nu retvinklet, med ny, lige Overligger, men Karmenes Tovstav, Rundstav og Rankebort, som paa Vestkarmens nedre Del er ødelagt af Kløvningshuller, tyder paa, at den oprindelig har svaret nøje til Syddøren. Umiddelbart over Overliggeren sidder et moderne, ny-romansk Dobbeltvindue, under hvilket Inderkarmene ender blindt, med to Konsolsten, hvis Profil (S. 783 Fig. 14) minder om Dragerkonsollerne i Vejerslev (S. 864), ligesom disse af tvivlsom Alder.

Indre. Apsiden har Halvkuppelhvælv af smaa Marksten. Apsisbuens rensede Kvadre, der er stærkt ildskørnede, har krummede, efter Hvælvet buende Undersider, og paa samme Maade buer de temmelig tynde Kragbaand, der

E. M. og E. Horskjær 1939

Fig. 4. Blistrup. Syddør (S. 871).

E. M. og E. Horskjær 1939

Fig. 5. Blistrup. Norddør, med moderne Overligger (S. 872).

har svag Karnisprofil, svarende til Apsissokkelens, og glatte Østender. Korbuen er ikke bevaret, men i den nuværende Taarnbue sidder to Kragsten, som oprindelig kan have haft Plads i Triumfmuren; Profilerne (S. 783 Fig. 13) løber dog ikke om Hjørnerne. Triumfgavlen er som Korets Taggavl af raa Kamp indvendig.

Ændringer og Tilføjelser. Rimeligvis har Kirken allerede i romansk Tid haft et Taarn, men dette synes dog fuldstændig ombygget. Det nuværende *Taarn* er kvaderklædt helt op til Glamhullerne, og der er Hjørnekvadre til samme Højde; indvendig er Murene af raa Kamp med enkelte Kvadre. Dobbeltsoklerne er sammenstykket af romanske Kvadre med flere forskellige Profiler. I Syd har det nederste Skifte meget kraftig Skraakant, omtrent som Korets, det øvre svagere Skraakant, paa enkelte Kvadre noget hulet. Begge disse Led naar med Hjørnesten omkring Sydvesthjørnet, og paa Vestsiden, Nord for en ny Taarndør, slutter der sig til det øvre en Hjørnekvader med Hjørnehoved. Paa den nordre Del af Vestsiden fortsætter nedre Skifte uforandret, mens det øvre er profileret (S. 784 Fig. 32) svarende til Kvadre i Alterbordet (sml. S. 875). Paa Nordvesthjørnet har dette Skifte et nu stærkt forvitret Hjørnehoved, og det fortsætter sig paa Nordsiden, over et glat Kvaderskifte

og under et lavt Skraakantskifte. Profilerede Sokkelkvadre af samme Type findes desuden spredte højt i Taarnmurene, fem i Nordsiden, to i Sydsiden. Det lille Taarnrum, der forneden er indrettet til Gravkapel (nu Materialrum), foroven til Herskabsstol (nu Pulpitur; sml. S. 879 og S. 882), overdækkes af et Krydshvælv af Munkesten med Halvstens Ribber, oprindelig hvilende paa Helstens, ufalsede Hjørnepiller, der nu er borthuggede i Pulpituret. Taarnbuen, hvis Kragsten enten stammer fra den romanske Taarnbue eller fra Korbuen (sml. S. 873), er ændret o. 1750; den er nu rund og stærkt styltet. I Gravkapellets Væg smaa Vinduesoverliggere (Buevidde 41 cm), passende til romanske Taarnvinduer. Før 1904 var der i Vest en simpel, retvinklet Dør og derover et smalt, rundbuet Vindue. Ved Hovedistandsættelsen anbragtes i Stedet en romaniserende Granitdør, hvorover der er et tympanonagtigt Vindue, af hvis Overligger den ene Halvdel er gammel, med Rundstavkant ledsaget af en svag Tovstav. Mellemstokværket er mørkt, med raat brudt Gennemgang til Skibets Loft; det lave Klokkestokværk, der hovedsagelig er af smaa Sten, har et trangt Glamhul mod Syd og et højt, smalt mod Nord, hvori Klokken hænger, begge rundbuede. Det svære Pyramidetag med Opskalk krones af en Vindfløj, hvori C R 1828 (Christiern Riis, sml. S. 877).

Formodentlig o. 1750 har Koret faaet et lavt, glatsømmet *Hvælv* af smaa, gule Sten, og samtidig er Korbuen udvidet; den er fladrundbuet, med tresidede Kragbaand af Puds.

Vaabenhuset foran Syddøren, mod Vest og Syd af Kvadre, mod Øst hovedsagelig af smaa Mursten, med »Spærhoved«-Gesimser og glat Gavl over fladbuet Dør, er maaske sentmiddelalderligt, men stærkt ændret, sidste Gang 1864 (nu fjernet Støbejernsaarstal)[3].

Taarnets Sydside blev omsat 1707, dets Vestside 1719 (Rgsk.). 1904 underkastedes Kirken en Hovedreparation (Arkitekt Valdemar Schmidt), ved hvilken Kirkens Vinduesforhold bragtes i Orden. Indtil da havde den haft tre store, fladbuede Sydvinduer af cementpudsede, smaa Sten om Træ-Karme, vel fra 1864. Skibets to romanske Nordvinduer, af hvilke det vestre var tilmuret, det østre kun delvis bevaret, blev genaabnet; Sydsidens Vinduer indrettedes i Smag med disse (sml. S. 871). Over Norddøren indsattes et Dobbeltvindue med lige Overligger, Vaabenhusloftet hvælvedes af Træ, saa at Syddørens Tympanon blev frit, og Taarnets Vestdør og -vindue normaliseredes. Kirken staar med rensede Kvadre, dog med Undtagelse af Taggavlene, Vaabenhuset og Taarnets Klokkestokværk, der er hvidtet. Tagværkerne over Skib og Kor indeholder Rester af gammel Eg og har to Lag Hanebaand, det nedre nu tappet; Apsistaget er utilgængeligt, Taarnets Tagværk er nyere, af Fyr. Med Undtagelse af Vaabenhuset, der er teglhængt, er hele Kirken tækket med Bly. I det Indre har Skibet Bjælkeloft.

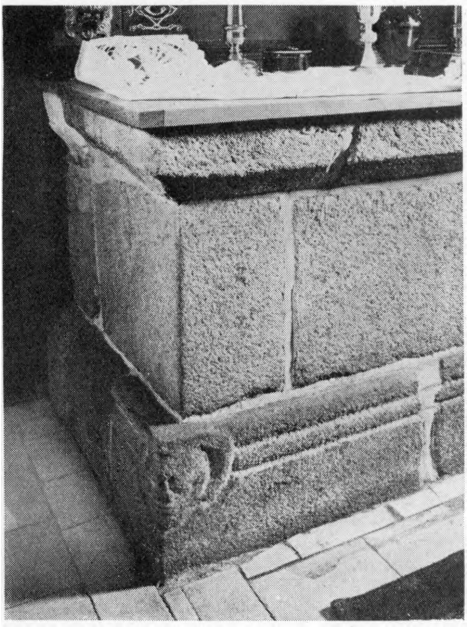

V. H. 1936

Fig. 6. Blistrup. Alterbord (S. 875).

H. M. 1936

Fig. 7. Blistrup. Font (S. 876).

INVENTAR

Alterbord[4] (Fig. 6), sat af romanske Granitkvadre, med Bagsiden i Apsidens Munding. Den o. 27 cm høje Sokkel bestaar af forskelligt profilerede Sten; paa Bagsiden samt paa Størstedelen af Nord- og Sydsiden er der en til Korets svarende, indtil 13 cm bred Skraakantprofil, paa Forsiden en Rundstav over en Rille med hornede Mandshoveder paa Hjørnestenene; denne Profil svarer omtrent til de i Taarnet indsatte Sokkelsten (S. 784 Fig. 32). Over Sokkelen er der paa Bordets bageste Hjørner kraftige lodrette Rundstave. Bordpladen bestaar af flere Kvadre og har paa Syd- og Forsiden almindelig Skraakant, paa Nordsiden derimod Hulkant. Hele Bordet (over Sokkelen 150 × 112 cm) er nyfuget med Cement og sikkert omsat; herpaa tyder desuden, at Pladen mod Øst er øget med et 15—30 cm bredt Pudslag. Oversiden dækkes af en Fyrreplade. Under en Reparation 1847 undersøgte Præsten *Helgengraven* og indsendte til Nationalmuseet dels den kvadratiske *Dækplade, af grøn Skifer, dels *Relikviegemmet, en lille Blyæske dannet af en sammenbøjet Plade, hvori findes en Benstump indviklet i en rød Silkeklud.

Altertavle i Renaissance, fra 1606, svarende til Odby (S. 771), men med anseligt, kvadratisk Storfelt og kun eet Par Søjler. Postamentfremspringene bærer Løvemasker, Gesimsfremspringene Englehoveder. Vingernes Midtcirkel er tom. Blistruptavlen har bevaret sit oprindelige, brede og lave Topornament,

en Kartouche, i hvis Midte et frit anbragt Englehoved; nederst læses med reliefskaarne Versaler: »ANNO 1606«. Over Søjlerne staar flade Topspir. Storfeltet optages nu af et Oliemaleri: Jesus i Gethsemane Have, Kopi efter Carl Bloch, indsat foran den gamle Bagklædning. Træværket staar med broget Staffering fra 1902, malet af E. Bayer.

Altersølv. *Kalk* (Fig. 8) 1635, nu 22,5 cm høj, med sekskantet Fod paa smal, tyk Fodplade, sekskantet Skaft, stor, rund, let fladtrykt Knop med runde, hulkantede Tunger og mellem dem Ruder, hvori graveret: »IHSNRI«. Det stejle Bæger er forhøjet. Paa to af Fodens Felter er graveret Vaaben: Sehested og Lykke samt »AS 1635 FOM« (Anne Sehested — 1635 — fædrene og mødrene, sml. Rested Alterkalk S. 857). I de andre Felter: »H V H TGF LDE DHF«; paa Fodranden to ens Stempler for Ove Nielsen, Aarhus[5] (Olrik 547). *Disk* med graveret Cirkelkors og de samme to Vaaben, »ASFOM 1635« samt: » H S E M L O D M B H B I MOIIH«; samme Mestermærke.

Alterstager af Messing fra 1846, 38,5 cm høje, med slankt, opad smalnende Skaft; paa Foden indprikket: »Bekosted af C. Riis til Blidstrup 1846« (Tiendeejeren).

Font[6] (Fig. 7), romansk, af Granit, rigt udhugget, muligvis fra samme Værksted som den fremragende Sennelsfont (S. 325). Den firkløverformede Kumme, 70—74 cm i Tvm., har som Sennelsfonten indlagte Stave, der her dog er formede som langstrakte Menneskekroppe med Hænderne i Hoften; af Hovederne savner de tre Ansigtsdetailler, det fjerde er et Fuglehoved med stort Øje. De buede Kummesider mellem disse Figurer optages foroven af en Akantusranke, der nøje svarer til Syddørens Rankebort, forneden af profilstillede, mod hinanden vendende Dyrehoveder, og nederst, som en Reminiscens af Tybotypens Bægerblade, i hvert Felt et Trebueslag med paddehatagtige Figurer i de enkelte Buer. Foden er en Pyramidestub med kort Cylinderhals; over en Profil, der bestaar af et Hulled mellem to Rundstave bærer alle fire Sider Relieffer, de tre en Akantusranke, der paa de to ender i et Dyrehoved, den fjerde et Trebueslag svarende til Kummens »Bægerblade«. Højde 86 cm.

Fad af Nürnbergerarbejde, fra o. 1575, 45 cm i Tvm. I Bunden ses Syndefaldet indenfor en Minuskelring, paa Randen indstemplede Kors- og Blomsterornamenter samt: MIM VS, sikkert Fabrikationsmærke. Her er endvidere graveret to udslidte, usymmetriske, vistnok tyske Vaabenskjolde[7] med Aarstallet 1590 og Initialerne HS og AF; senere graveret er vistnok ITS og M I D.

Korbuekrucifiks, sengotisk, fra o. 1500. Figuren, der er 68 cm høj, har tovsnoet Tornekrone, lokket Haar, Øjne uden Detailler; Armene er skraat strakte, Hænderne uformelige med krumme Fingre, maaske fornyede. Brystet

E. M. 1939

Fig. 8. Blistrup. Kalk 1635 (S. 876).

er hvælvet, Midjen smækker, Lændeklædet snævert med Midtsnip. Skinnebenene er skarpe, de plumpt skaarne Fødder krydslagte med Hudfolder over Naglen. Korstræet er nyt som Stafferingen. Over Figuren er fastgjort en Blikplade med hebraiske, græske og latinske Bogstaver: »Jesus af Nasareth, Jødernes Konge«; ifølge en malet Indskrift paa Korstræets Bagside er »Gud til Ære og Kirken til Prydelse dette Christusbillede givet til Blidstrup Kirke 1838 af dens Eier C. Riis«. Et Par meget tarvelige, udsavede * *Sidefigurer* findes paa Dueholm.

Prædikestol, o. 1590, af Næssundtype, oprindelig sikkert af Karnapplan og saaledes beslægtet med Frøslev (S. 804) og Hvidbjerg (S. 852), med hvilke den ogsaa har de hulkindede, ung-renaissanceagtige Englehoveder under Postamentfremspringene fælles. I Smalfelterne er indstemplede Stregcirkler og i Bueslagene tilsvarende Cirkelringe. Himmelens Underside ottedeles af skraat tværrillede Profillister om en Midtroset med Due, og dens Forkant, der mangler Frise, ledsages af tynde, udsavede Hængeornamenter og krones af Trekantgavle med Fodspir. Som *Læsepult* (Fig. 9) er anvendt et Brædt med Reliefversaler: »Ecce virgo concipiet et pariet. Anno 1570« (»se, en Jomfru

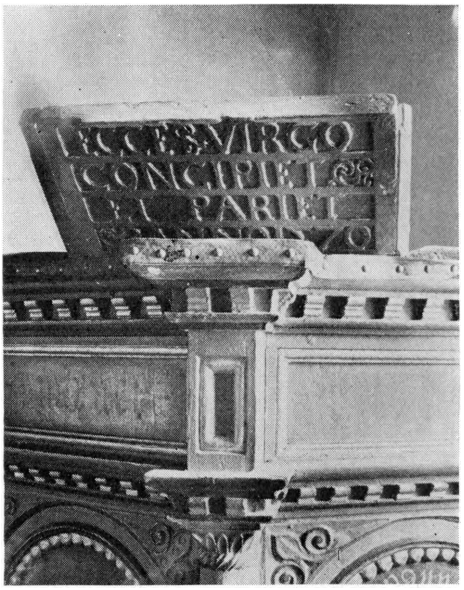

V. H. 1936

Fig. 9. Blistrup. Læsepult 1570 paa Prædikestol (S. 877).

vil blive svanger og føde«), bedre skaaret og vistnok en Snes Aar ældre end Stolen. Stolen er ligesom Kirkens andet Inventar malet af E. Bayer 1902 med »Almuefarver«, blaat, grønt, rødt og Guld. I Storfelterne ses Lukas, Matthæus, Kristus, Johannes, Markus; den usædvanlige Rækkefølge synes gammel, idet der under de nye, daarlige Billeder spores tilsvarende Navne med Bogstaver fra 1700'erne. I de øvre Smalfelter ny Skrift, i de nedre Evangelistsymboler.

Paa det østligste Stolestade ved den nye Trappe er der anbragt et udsavet Rankeornament, paa hvis svungne Overkant staar smaa, reliefskaarne Bogstaver[8]: »Til Guds Ære og Menighedens Fornøyelse hawer ieg ved Reparation istandsat denne Kierkes hele Inventarium 1727.« Paa en Oval midt i det udsavede er malet: 1902.

Stolestader i Renaissance, o. 1625, forskellige i nordre og søndre Række. Kvindestolene har Trekanttoppe med Æggestav og Tandsnit, kronet af et Spir med drejet Knap. Paa de glatte Døre er der Gesimsliste med Æggestav og Tandsnit, paa Ryglænene karnisformede Tænder. De to østligste, noget rigere Gavle (Fig. 10) har hver tre skællagte Topspir og i Trekantfelterne en Halvroset; Døren mellem dem afsluttes foroven af tre Halvrosetter, og paa Fladen derunder er der et Rudefelt, dannet af paalagte Profillister. Foroven i Endepanelet mod Øst er der senere indsat en stor, udsavet Barokranke; Stumper af en tilsvarende findes paa Loftet. De to vestligste Gavle nøjes med karnisformede Tænder og savner Æggestav. Mandssidens Stader er uden Snitværk, men har under Trekantgavlene indsnørede Halse; paa Ryglænenes Gesimser er der rundede Tandsnit. Stafferingen er fra 1902.

Degnestol, sammensat af Renaissancepaneler af Fyr. Baade For- og Bagstykke har tre Arkadefyldinger med kannelerede Pilastre og Listekapitæler; paa Bagstykket er opsat fire Trekantgavle med Halvrosetter, de to yderste halverede for at tilpasses til deres nuværende Brug, og mellem dem er der indsat Smaagavle med Akantusblad. Begge Stykkers Frise bærer en reliefskaaret Versalindskrift, Forsiden: »... Alters Sacramente vor Herre Jesus Christus i den Nat, der«, Bagsiden: »hand blef forraad, tog hand Brødet, tackede oc brød ...«. Til Panelet hører ogsaa en umalet Liste, som nu er

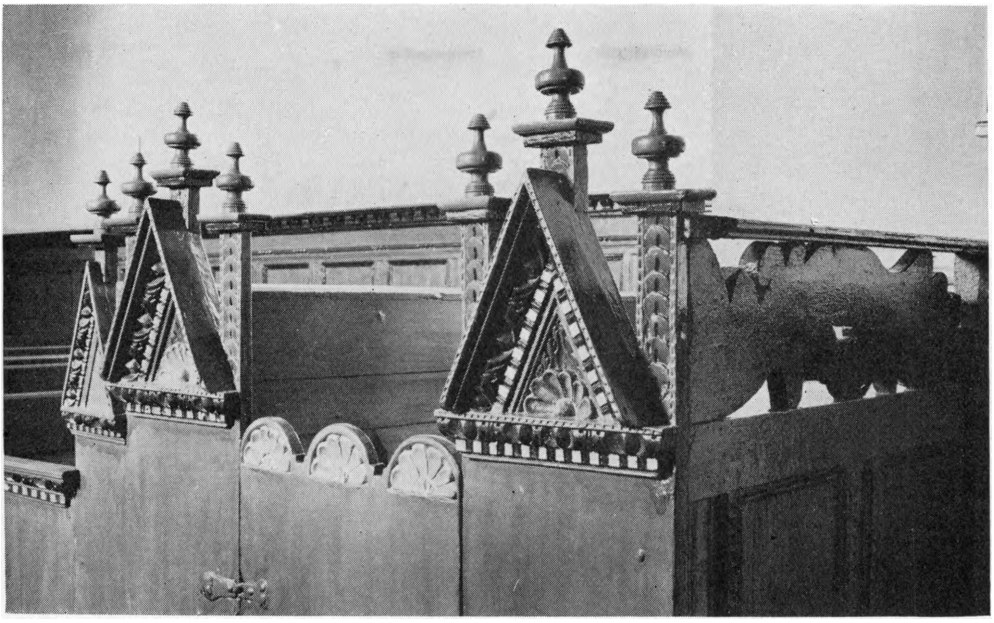

H. M. 1936

Fig. 10. Blistrup. Stolestader (S. 878).

opsat bag Alteret, med tilsvarende Reliefversaler: »... af sine Discipler oc sagde: tager det hen oc æder, det er mit Legem, so ...«. Degnestolen er stafferet med samme Farver som Stoleværket; i dens Fyldinger er der (1902) malet vilde Roser.

Dørfløj i Skibets Syddør fra 1700'erne, af Fyrreplanker, med 9 vandrette og et enkelt lodret Jernbaand. Dørring med tre Kugler paa rundt, konvekst Skilt, hjerteformet Nøgleskilt. Paa Bagsiden sidder der ret spinkle Hængselbeslag og Laas i en meget primitiv Jernkasse. To simple Nøgler er bevaret. Rødbrun Maling.

Dørfløj til Gravkapel, se S. 882.

Pengeblok, vistnok fra 1700'erne, firkantet, med Laag og Pengeslidse samt tre Baand af Jern.

Herskabspulpitur, med Indgang fra Vest, indrettedes 1830'erne over Gravkapellet.

Mangeoddet *Stjerne*[9] fra 1800'erne, med tresidede Straaler af blyindfattet Glas. Ophængt i Koret.

Klokke, omstøbt 1905, med Versaler: »Aar 1826 lod Proprietair C. Riis til Blistrup og Hustrue Maren Tøttrup Nielsen denne Klokke omstøbe i Randers af P. P. Meilstrup. Aar 1905 lod Gaardejer Johan Knudsen til Blidstrup og Bangsbo denne Klokke omstøbe af de Smithske Klokkestøberier i Aalborg«. Tvm. 62 cm.

GRAVMINDER

Epitaf. Jens Christensen Staunstrup Riis, hvis Liv begyndte i Fløndergaard i Ha[r]søssel 30. Jan. 1739, gift 1780 med Madame Nysum paa Sindberggaard, som forlod ham og Verden 1785, 52 Aar gammel, gift anden Gang 1786 med hans nu efterladte Ægtefælle Anna Pedersdaatter Nørgaard, født i Nørgaard i Wester-Hvidberg paa Morsøe 25. Aug. 1767, »hvilket Ægteskab Gud velsignede med 9 Børn (alle født paa Blidstrup), nemlig«: 1) Salig Peder Christian, født 26. Sept. 1788, død 21. Okt. samme Aar. 2) Johanna Maria, født 25. Dec. 1789, død 24. Maj 1790. 3) Edel Maria, født 21. Juli 1791, død 6. Febr. 1794. 4) Christen Riis, født 25. Marts 1793, efterlever. 5) Edild Maria, født 29. Juli 1794, efterlever. 6) Peder Christian, født 27. Juli 1795, død 27. Aug. samme Aar. 7) Peder Riis, født 16. Okt. 1796, død 17. Juli 1797. 8) Anders Christian, født 14. Jan. 1798, død 29. Jan. samme Aar. 9) Jens Riis, født 21. Sept. 1799, død 19. Marts 1800. »Syv af disse Yndlinger imodtoge deres dyrbare Fader hos Gud i den salige Evighed Tirsdag Aften d. 6. Martii 1804, da Gud opløste hans Livets Baand i hans Alders 65. Aar og 36 Dage, efter at han havde besiddet Hovedgaarden Blidstrup i 24 Aar«. Den store Tavle er snedkret i provinsiel Louis XVI-Stil. Storfeltet, med den malede Indskrift, indrammes af smaa Pilastre og en Fladbue med Rocaillemotiver, og det flankeres af to større, glatte Pilastre og tarvelige Vinger. Over Tandsnitgesimsen staar mellem to Basunengle et Topstykke med naive Relieffigurer, forestillende Opstandelsen og kronet af et Gitterværk med Topvase. Hængestykket er en oval Tavle mellem symmetrisk Rocailleværk. Rammeværket er moderne opmalet.

**Epitafier*. 1) O. 1788. Peder Christian Jensen Riis, født 26. Sept., død 21. Okt. 1788, 25 Dage og elleve Timer gammel. Opbyggeligt Vers. Træplade med sort Fraktur paa hvid Bund; den sortmalede Ramme er dekoreret med hvidmalede Blomsterranker, under Indskriften malet Dødningehoved og Timeglas over Palmegren. Paa Dueholm.

2) O. 1790. Jahane Marie Jensdatter Riis, født i Blistrup 25. Dec., død 24. Maj 1790, 20 Uger og 3 Dage gammel. Opbyggeligt Vers. Udstyret som Nr. 1, dog med malet Kerubhoved foroven. Paa Dueholm.

3) O. 1800. »Her neden under Dækket hviler sig 4re Brødre af Risers Stam(me), navnlige efter Thids Alder«: 1) Peder Christian, født 27. Juli, død 27. Aug. 1795, 31 Dage. 2) Peder, født 16. Okt. 1796, død 17. Juli 1797, 10 Mdr. 3 Dage. 3) Anders Christian, født 14. Jan., død 29. huius 1798, 15 Dage.

4) Jens, født 21. Sept. 1799, død 19. Marts 1800, 6 Mdr. 1 Uge, 4 Dage. »Disses Fader er Jens Christensen Riis til Blidsterup, derres Moder Anne Peders

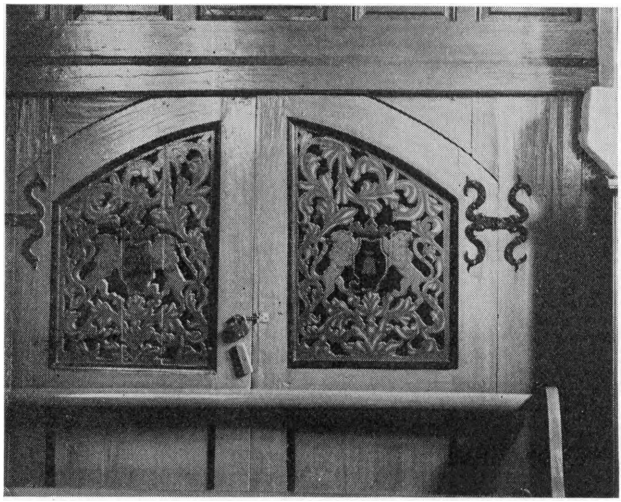

Fig. 11 V. H. 1936

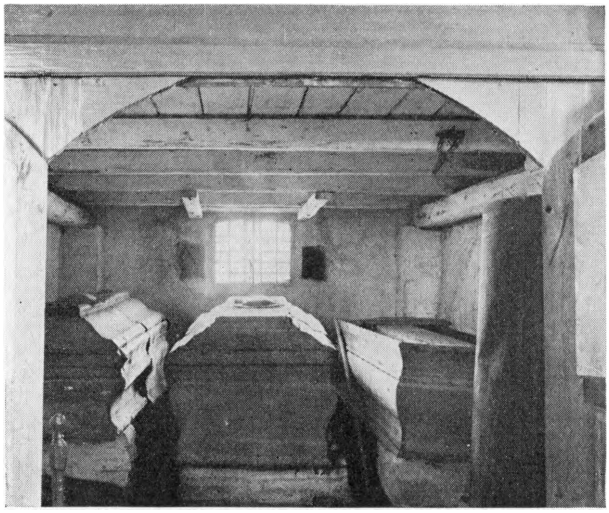

Fig. 12 H. M. 1936

Fig. 11—12. Blistrup. Gravkapellets Dør og (nu fjernede) Kister (S. 882).

Datter Nørgaar«. Opbyggeligt Vers. Sort Trætavle med hvidmalet Fraktur. Paa Dueholm.

Gravsten. 1) O. 1750. Stærkt forvitret, graa Kalksten, 171 × 78 cm; bevaret er kun Spor af det runde Skriftfelt midt paa Stenen, derover et Relief af den korsfæstede og i de øvre Hjørner Rester af Evangelistfelter dannet af C-formede Bøjler. Af Nykøbing Barok-Mesteren. Paa Kirkegaarden Syd for Skibet.

2) O. 1750. Rødbrun, ølandsk Kalksten, o. 165 × 100 cm; i det tresidet af-

sluttede Skriftfelt er kun svage Rester bevaret af den oprindelige Kursivindskrift. I Stenens Hjørner er Felter dannet af C-formede Bøjler med Tro, Haab og Kærlighed (det fjerde Felt ituslaaet), mellem de øvre Korsfæstelsen, mellem de nedre Dødssymboler. Fra samme Værksted som Nr. 1. Stenen, der er revnet paa tværs, bærer nu en Indskrift med fordybede Versaler over Niels Olesen Nielsen, Søn af sal. Ole Nielsen, Borger i Nyekiøbing, født i Nyekiøbing 10. Nov. 1790, død paa Blistrup 1828. Paa Kirkegaarden, Syd for Kirken.

3) O. 1750. Norsk Marmor, 189 × 125 cm. I Skriftfeltet, der er formet som en Kartouche af C-formede Bøjler, er den oprindelige Indskrift bortslidt. Feltet flankeres af Moses og Aron over Baandslyng. I Hjørnerne Bøjlefelter med Tro, Haab, Kærlighed og Taalmodighed, mellem de øvre Opstandelsesrelief, mellem de nedre Bøjlefelt med religiøs Versalindskrift. Fra samme Værksted som Nr. 1 og 2. Den senere Indskrift, med Versaler og Kursiv, er over Christen Christensen Staunstrup Riis, født i Flyndergaard i Harsyssel 22. Juli 1748, død i Nyegaard i Veierslev Sogn 14. Marts 1821, og Hustru Elisabeth Peders Datter, født i Seerup paa Thyholm 1.(?) Dec. 1750, død i Nyegaard 2.(?) Okt. 1830. De indtraadte i Ægteskab 1784 og fik 10 Børn, tre Døtre døde, tre Sønner og fire Døtre efterlever. »Den ældste Søn Peder Christiern Riis og Hustru Mette Cathrine Staunstrup i Nyegaard lagde denne Steen, de Hensovede til et kiærligt og taknemmeligt Minde 1843.« Paa Kirkegaarden, Syd for Kirken.

4) 1826. Proprietær Wisti Søndergaard og Madame Anne Nørgaard, »som begge boede og døde paa Bliistrup«. Han var *født* i Lybye i Salling 7. Dec. 1758, indlod sig i Ægteskab 6. Juni 1807 med ovennævnte A. N., »som ophevedes ved hans Død 2. Okt. 1823«. Han skænkede 200 Rbd. Sølv til Lybye Sogn, hvoraf trængende nyder den aarlige Rente. Anne Nørgaard, der var født i Nørgaard i W. Hvidberg 25. Aug. 1767, indlod sig forste Gang i Ægteskab 16. Okt. 1786 med Enkemand og Ejer af Blistrup, sal. Jens Riis, som døde 6. Marts 1804, og anden og sidste Gang med ovennævnte W. S. Hun døde 16. Aug. 1824. Sønnen Christen Riis lod Stenen lægge 1826. Norsk Marmor, 170 × 114 cm, med Kursiv, Navnene med Versaler. Inden for en riflet Bort er Fladen delt i tre Felter, i Midten Skrifttavlen, foroven en trykket, oval Bladramme med stor Blomst paa riflet Bund, flankeret af Urnevaser med Tøjguirlander, forneden cirkelrund Bladramme med et stort Overflødighedshorn, ud af hvis Mundinger skyder store Solsikker. Paa Kirkegaarden, Syd for Skibet.

Gravkapel. I Taarnrummet blev o. 1750 indrettet et Gravkapel for Ejeren af Blistrup (Fig. 12). Taarnbuen lukkedes med en Dørfløj (Fig. 11) svarende til den i Ljørslev (S. 892) med udsavede Ornamenter i de øvre Fyldinger. De

af Løver holdte Vaaben, hvis Mærker kun er malede, henviser til Etatsraad F. C. v. Klingenberg. I det nu ændrede Vestvindue sad blyindfattede Ruder. Kapellets tre delvis læderbetrukne Kister (Fig. 12) blev i stærkt medtaget Stand nedgravet paa Kirkegaarden 1936, mens Beslag og Kisteplader blev overført til Dueholm. Inden Kisterne nedgravedes, blev deres Indhold undersøgt. Ligene, af hvis Klæder en Del Lærredsstumper var bevaret, laa paa et Lag af Høvlspaaner og Humleblomster[10].

* *Kisteplader*. 1) Friderich Christian von Klingenberg, kgl. Maj. Estatz Raad, Herre til Lund, Blistrup og Glomstrup. Hans »Levelys til sit høye fæderne Husis Glæde blev antendt paa Høyeriis in Majo 1704 og igien udslugt til Sinis største Hierte Sorg paa Glomstrup d. 24. April 1750«. Opbyggeligt Vers. Oval Plade af Bly, med Skriveskrift omgivet af Straalekrans og Englehoveder. Foroven Korslam, forneden vinget Timeglas. Paa Dueholm.

2) Oberstlieutenant Franz Christopher v. Bülow af Huset Niendorff, boende paa Ballegaard paa Morsøe, født 1701, død 10. Dec. 1756, gift første Gang med Louise, Datter af Major Frederik Bülow af Huset Wedendorph og anden Gang med Caroline Sophie, Datter af August Frederik Bernstorff af Hanshagen. Af første Ægteskab to Sønner: Christian Frederik og Henrik Wilhelm, to Døtre. En Søn af Christian Frederik var Generallieutenant Franz Christopher, der i 50 Aar var Adjutant hos Kong Frederik 6. Af andet Ægteskab en Datter: Eleonora Christina, gift med sin Morbroder, Andreas August Bernstorff af Othensdorph og Hanshagen og Stammoder til en talrig Slægt, samt tre Sønner: August Frederik, død som Kaptajn, Lorenz Christopher, død som Hofjunker og Franz Christopher, født 21. Juni 1757, altsaa efter Faderens Død. Denne var først i preussisk, senere i dansk Tjeneste og døde 1835, 78 Aar gammel, som Kammerherre og Oberst i Flensborg. »Denne Plade er henlagt af sidstes Søn, Kammerjunker F. F. W. Bülow i Aaret 1857.« Firkantet Kobberplade med Skriveskrift kronet af naturalistisk Vinranke. Paa Dueholm.

3) Phillep Gotfred von Samitz, kgl. Maj. bestalter Obriste af Kavalleriet, Herre til Lund og Blistrup, født i Ausborg 8. Aug. 1703, død 28. Juni 1762. Ærevers. Skrift og Udstyr som Nr. 1. Paa Dueholm.

KILDER OG HENVISNINGER

Regnskaber 1686—1719, div. Aar (LA. Viborg). — Museumsindberetninger af J. Magnus-Petersen 1873, C. A. Jensen, E. Moltke og E. Horskjær 1939.

Thura: Aalborg Stift S. 603. — F. Uldall: Optegnelser om de danske Landsbykirker III. 1883. S. 44—46 (NM). — Valdemar Schmidt: Opmaalinger i Anledning af Hovedistandsættelsen 1904 (NM).

[1] Specifikationer over Konge- og Kirketiender i Aalborg og Viborg Stifter 1680—1743 (RA). [2] Fortegnelser over Kirker og Kirkers Ejere 1809 (RA). [3] 1712 fik Tømmer-

manden Niels Thøgersen i Vejerslev 3 Slettedaler for at hugge og oprejse Vaabenhuset, og Murmester Godske Christensen den samme Sum for at opmure og forfærdige dets Mur paa begge Sider (Rgsk.). [4] M. Mackeprang: Danmarks middelalderlige Døbefonte S. 186. [5] Meddelt af Lektor Chr. A. Bøje. [6] M. Mackeprang: Danmarks middelalderlige Døbefonte S. 185. [7] Meddelelse fra A. Fabritius. [8] G'erne er spejlvendte.
[9] Ifølge Museumsinspektor K. Uldall stammer saadanne Stjerner opr. fra Baroktiden, »noget som dygtige Glarmestre kunde more sig med at lave ... i Sverige var det vistnok Svende- og Mesterstykke i Glarmesterlauget«. [10] Beretning af Professor ved Farmaceutisk Læreanstalt Fr. Mathiesen 1937 (NM).

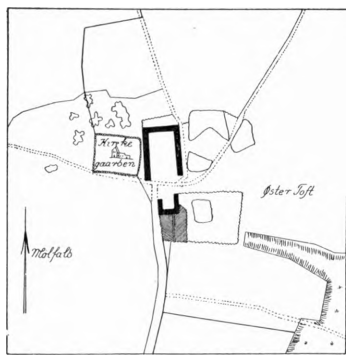

Fig. 13. Blistrup 1803.